

JKP "Komemorativni centar" d.o.o. Tuzla

S T A T U T

Tuzla, april 2005. godine

Na osnovu člana 317. Zakona o privrednim društvima ("Sl.novine F/BiH" broj 23/99, 45/00, 2/02, 6/02. i 29/03.), te u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima F/BiH ("Sl. novine F/BiH" br. 8/2005.), Skupština "Komemorativni centar" d.o.o. Tuzla, na svojoj sjednici održanoj dana 15.04.2005.godine, donosi

STATUT

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Statutom, "Komemorativni centar" d.o.o. Tuzla, usklađuje svoj status sa odredbama Zakona o javnim preduzećima F/BiH ("Sl. novine F/BiH" br. 8/2005.) i Zakona privrednim društvima ("Sl.novine F/BiH" broj 23/99, 45/00, 2/02, 6/02. i 29/03/).

Statutom Društva se uređuju pitanja od značaja za organizovanje, rad i poslovanje Društva i to firma i sjedište, djelatnost Društva, osnovni kapital, udjeli, podjela dobiti, snošenje rizika i gubitaka, izdvajanje u fond rezervi, upravljanje Društvom, poslovodstvo i rukovodjenje, unutrašnja organizacija Društva, statusne promjene, izmjene i dopune Statuta, trajanje i prestanak Društva i druga pitanja značajna za poslovanje Društva.

II FIRMA I SJEDIŠTE DRUŠTVA

Član 2.

Društvo je pravno lice koje samostalno obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i vršenja usluga na tržištu radi sticanja dobiti i poslovače pod izmijenjenim nazivom – firmom (umjesto, "Komemorativni centar" d.o.o. Tuzla), kako slijedi:

Naziv Društva je: Javno komunalno preduzeće "Komemorativni centar" d.o.o. Tuzla

Skraćeni naziv firme je: JKP "Komemorativni centar" d.o.o. Tuzla

Sjedište Društva: Tuzla, ul. Kojšino br. 31.

Član 3.

Društvo ima svoj pečat i štambilj.

Pečat Društva je standardnog oblika sa upisanom firmom Društva.

Štambilj Društva je četvrtastog oblika sa ispisanim firmom Društva, brojem, datumom i crticama za upisivanje datuma i broja.

Član 4.

U svom poslovanju Društvo će upotrebljavati firmu, kako je to navedeno prilikom upisa u sudski registar.

Na poslovnim prostorijama istaknut će se firma Društva.

Član 5.

Sva poslovna pisma i narudžbe društva moraju sadržavati:

1. punu firmu i adresu sjedišta društva;
2. punu firmu i adresu sjedišta podružnica društva;
3. naziv i sjedište institucije kod koje i broj pod kojim je društvo upisano u registar;
4. broj računa sa nazivom i sjedištem finansijske organizacije kod koje društvo drži račun; ukoliko društvo ima više računa, za svaki od njih;
5. porezni broj društva.

Član 6.

Društvo može da ima zaštitni znak (amblem), o čemu odluku donosi Skupština društva.

Član 7.

Društvo može promijeniti naziv firme i sjedište, u skladu sa Zakonom, Odlukom o promjeni oblika i usklađivanju statusa društva i Odlukom Skupštine Društva.

III DJELATNOST DRUŠTVA

Član 8.

Djelatnosti Društva glase:

- 01.120 Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnog bilja i sadnog materijala
- 17.542 Proizvodnja nepomenutih tekstilnih proizvoda
(proizvodnja pokrova i dekoracije za mrtvačke sanduke)
- 20.400 Proizvodnja drvene ambalaže
- 20.510 Proizvodnja ostalih drvenih proizvoda
- 22.220 Štampanje, na drugom mjestu nepomenuto
- 22.250 Ostale usluge u vezi sa štampanjem
(štampanje posmrtnica)
- 26.700 Sječenje, oblikovanje i obrada kamena
(rezanje, oblikovanje i obrada kamena na groblju)
- 51.220 Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama
- 52.485 Trgovina na malo cvijećem
trgovina na malo cvijećem, biljkama, sadnicama, sjemenima i grmljem
- 60.240 Prevoz robe (tereta) u drumskom saobraćaju
(umrlih lica i pogrebne opreme)
- 93.040 Pogrebne i prateće djelatnosti
(sahranjivanje-pokovanje i spaljivanje-kremiranje ljudskih leševa djelatnost grobara, priprema umrlih za pokopavanje ili spaljivanje te nabavka opreme za sahranjivanje i kremiranje, priprema pogrebnih obreda i zakopavanje; poslovi ekshumacije, iznajmljivanje opremljenog prostora u pogrebnom salonu).
poslovi ekshumacije, iznajmljivanje opremljenog prostora u pogrebnom salonu).

Vanjsko-trgovinski promet

- Vanjska trgovina sa neprehrambenim proizvodima,
- Usluge međunarodnog transporta roba i umrlih lica i druge usluge koje su u vezi sa međunarodnim transportom,
- Posredovanje i zastupanje u prometu roba i usluga,
- Zastupanje stranih lica i prodaja strane robe sa konsignacionog skladišta (kovčega za sahranjivanje, nadgrobnih obilježja, tekstilnog platna i druge opreme potrebne za sahranjivanje).

Član 9.

Društvo može bez upisa u sudski registar da vrši i druge djelatnosti u manjem obimu koje služe djelatnosti koja je upisana u sudski registar, koja se uobičajno vrši uz te djelatnosti u manjem obimu ili povremeno ili koje doprinose potpunijem iskorištavanju kapaciteta i materijala koji se upotrebljava za vršenje upisane djelatnosti.

Član 10.

Društvo može da dopuni, proširi ili promijeni svoju djelatnost. O promjeni djelatnosti donosi se odluka na način i u postupku propisanom ovim Statutom i Zakonom.

IV OSNOVNI KAPITAL DRUŠTVA, OSNIVAČI DRUŠTVA I FOND REZERVI

Član 11.

Osnivači – članovi Društva, u skladu sa djelimično okončanom privatizacijom društva u procesu javne ponude dionica za drugi talas - drugi krug i po osnovu prethodno izvršene vlasničke transformacije, utvrđeni su Odlukom o promjeni oblika i usklađivanju statusa društva.

Član 12.

Osnovni kapital Društva, sa stanjem na dan 30.06.2001.godine, iznosi 471.669,00 KM ili 100 %.

Privatizirani kapital iznosi 231.118,00 KM ili 49 %.

Neprivatizirani kapital iznosi 240.551,00 KM ili 51 %.

Pojedinačni ulozi – udjeli osnivača u osnovnom kapitalu Društva, utvrđeni su listom osnivača - članova društva, koja je sastavni dio ovog Statuta.

Na osnovu uloga članovi Društva stiču udjele u procentima utvrđenim listom osnivača - članova društva

Obračun pojedinačnih procenata učešća u ukupnom nominiranom kapitalu Društva je rađen na bazi izvršenih uplata osnivačkog uloga, u okviru djelimično okončane privatizacije društva u procesu javne ponude dionica za drugi talas - drugi krug, u skladu sa Rješenjem Agencije za privatizaciju Tuzlanskog kantona, br. 19-01-021-6029/2001. od 22.12.2001.g. o odobrenju upisa izvršene privatizacije u sudski registar i u skladu sa početnom bilansom stanja dioničkog društva, br. 19/01-021-4146/2001. od 06.09.2001.g.

Osnovni kapital Društva, sa stanjem na dan 31.12.2004.godine, iznosi 317543,93 KM ili 100 %.

Privatizirani kapital iznosi 155.596,57 KM ili 49 %.

Neprivatizirani kapital iznosi 161.947,36 KM ili 51 %.

Pojedinačni ulozi osnivača u osnovnom kapitalu Društva, utvrđeni su listom osnivača - članova društva, koja je sastavni dio ovog Statuta.

Član 13.

Na osnovu uloga članovi Društva stiču udjele u procentima navedenim u prethodnom članu.

V PRAVNA SPOSOBNOST DRUŠTVA I ODGOVORNOST ZA OBAVEZE

Član 14.

U pravnom prometu Društvo ima sva ovlaštenja u okviru upisane djelatnosti, u skladu sa zakonom i Statutom.

Za svoje obaveze u pravnom prometu Društvo odgovara cjelokupnom imovinom.

Za obaveze Društva član Društva odgovora svojim udjelom.

Društvo odgovara i za obaveze drugih društava preuzete posebnim ugovorima.

Društvo ne odgovara za obaveze osnivača.

Član 15.

Član Društva ne odgovara za obaveze Društva osim kada:

- koristi Društvo za postizanje ličnog cilja koji nije saglasan ciljevima drugih članova i Društva u cjelini,
- koristi imovinu Društva kao svoju imovinu,
- koristi Društvo za prevaru i oštećenje svojih povjerilaca,
- utiče na smanjenje imovine Društva u svoju korist ili korist trećih lica, ili utiče da Društvo preuzme obaveze iako je znao ili morao znati da Društvo nije ili neće biti sposobno da izvrši svoje obaveze.

Član 16.

Osnovni kapital Društva može se povećavati u skladu sa Zakonom i Statutom. Odluku o povećanju osnovnog kapitala donosi Skupština Društva, većinom utvrđenom ovim Statutom.

Održavanje glavnice osnivačkog kapitala i revalorizacija uloga u KM

Član 17.

Osnivački kapital u svojoj osnovnoj glavnici ne smije biti smanjen ispod iznosa koji je kao minimalan utvrđen Zakonom o privrednim društvima, a obavezna je njegova valorizacija najmanje jedanput godišnje.

Član 18.

Osnovni kapital može se povećavati na sljedeći način:

1. Povećanje osnovnog kapitala povećanjem pojedinačnih uloga članova iz dobiti Društva.
2. Povećanje osnovnog kapitala uplatom dodatnih novčanih sredstava ili povećanjem stvari i prava ulozima članova Društva.
3. Povećanje osnovnog kapitala ulozima članova koji pristupe Društvu.

Član 19.

Odluka o povećanju odnosno o smanjenju osnovnog kapitala se donosi na Skupštini Društva.

Član 20.

Udjeli u Društvu su prenosivi.

Prenos udjela se vrši pismenim ugovorom i nasljeđivanjem.

Član 21.

U povećanju osnovnog kapitala članovi Društva imaju pravo da učestvuju u procentima u kojima učestvuju u osnovnoj glavnici prije njenog povećanja, odnosno smanjenja, ako Skupština (prostom većinom) ne doneše drugačiju odluku.

Član 22.

Po osnovu svojih udjela članovi Društva srazmjerno imaju:

- Pravo učešća u raspodjeli dobiti Društva,

- Pravo učešća u upravljanju Društva,
- Druga prava utvrđena pozitivnim propisima, Odlukom o promjeni oblika i usklađivanju statusa društva i Statutom Društva.

VI SREDSTVA ZA RAD I POSLOVNE KNJIGE

Član 23.

Sredstva Društva za poslovnu djelatnost čine stvari, prava i novac.

Obaveza vođenja poslovnih knjiga, poslovna godina

Član 24.

- (1) Društvo je obavezno da vodi poslovne knjige i da sastavlja polugodišnje i godišnje obračune u skladu za Zakonom o računovodstvu.
- (2) Poslovna godina počinje 01. januara i završava 31. decembra.

Sadržaj obračuna

Član 25.

U polugodišnjim i godišnjim obračunima Društvo utvrđuje prihode, rashode i poslovne rezultate (dobit ili gubitak).

Udjeli

Član 26.

Udio člana Društva je srazmjeran učešću njegovog uloga u osnovnom kapitalu.

Za obaveze Društva član Društva odgovara svojim udjelom. Društvo ima pravo, ako je šteta koju prouzrokuje član Društva veća od udjela tog člana, na obeštećenje do visine prouzrokovane štete.

Član 27.

Uprava Društva dužna je u roku od 8 dana od dana upisa osnivanja Društva u sudski registar uspostaviti i voditi knjigu udjela u skladu sa zakonskim propisima.

VII PRAVA I OBAVEZE ČLANOVA DRUŠTVA

Član 28.

- (1) Članovi Društva imaju pravo da upravljaju Društvom i da putem organa Društva:
  - utvrđuju poslovnu politiku,
  - usvajaju poslovnu strategiju i razvojne programe,
  - imenuju i razrješavaju direktora, putem Nadzornog odbora,
  - odlučuju o statusnim promjenama i promjenama oblika Društva.
- (2) Članovi odlučuju u okviru funkcije upravljanja Društvom sa pravom glasa prema principu da jedan glas odgovara 1% osnivačkog uloga u osnivačkom kapitalu Društva.
- (3) Član Društva ima pravo na ostvarenu dobit.

Obaveza na lojalnost

Član 29.

Članovi Društva su obavezni da se lojalno odnose prema ovom Društvu.

VIII RASPOĐELA PROFITA, SNOŠENJE RIZIKA I GUBITAKA

Član 30.

Dobit Društva utvrđuje se i raspoređuje, po pravilu, po završnom računu, u skladu sa zakonskim propisima, Odlukom o promjeni oblika i usklađivanju statusa društva i ovim Statutom Društva.

O isplati ostvarene neto dobiti ili raspoređivanju dobiti na povećanje osnovnog kapitala Društva ili reinvestiranju dobiti, odlučuje Skupština posebnom odlukom, na obrazložen prijedlog uprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje odbora za reviziju i nadzornog odbora..

U svakoj finansijskoj godini uprava društva, na bazi utvrđenog iznosa neto profita izraženog u svom revidiranom finansijskom izvještaju pripremljenom u skladu sa važećim propisima, predlaže iznos, ukoliko za to postoje uvjeti, da se za datu finansijsku godinu rasporedi kao profit ili privremena dividenda.

Član 31.

Dobit se dijeli među članovima Društva u srazmjeri sa visinom udjela.

Član 32.

U slučaju da se ne ostvari planirana dobit članovi Društva će ostvarenu dobit raspoređivati prije svega na povećanje osnovnog kapitala Društva, o čemu će Skupština Društva donijeti posebnu odluku.

Prilikom odlučivanja o iznosu koji može biti raspoređen kao profit, uprava će voditi računa o preporukama datim od odbora za reviziju te ukupnim finansijskim obavezama društva u finansijskoj godini na koju se raspodjela odnosi, uključujući i iznos neto profita potrebnog društvu u toj finansijskoj godini za realizaciju bilo kojeg zadatka iz plana poslovanja društva, kao i iznos kapitalnih izdataka te drugih investicija neophodnih za pravilno održavanje i rast društva.

Član 33.

U slučaju ostvarenog gubitka u poslovanju Društva isti se pokriva na teret kapitala, srazmjerne visini udjela osnivača.

IX UPRAVLJANJE DRUŠTVOM

Član 34.

Društvom upravljaju članovi Društva kao vlasnici kapitala, putem Skupštine, Nadzornog odbora i Uprave Društva.

Skupština Društva

Član 35.

Skupština Društva je najviši organ upravljanja Društvom i čine je svi članovi Društva.

Član 36.

Skupština kao najviši organ Društva odlučuje o svim osnovnim pitanjima poslovne djelatnosti i to:

- utvrđuje poslovnu politiku i strategiju razvoja,
- odlučuje o promjeni firme (naziva društva), oblika organizovanja i sjedišta Društva,
- odlučuju o raspodjeli i upotrebi dobiti i pokriću gubitaka,
- usvaja izvještaj o poslovanju i izvještaj o radu Nadzornog odbora,
- odlučuje o prestanku rada Društva,
- odlučuje o pristupanju novih članova i isključenju članova, kao i naknadi udjela,
- odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala,
- donosi Statut Društva,
- donosi poslovne planove i programe rada i razvoja Društva,
- donosi odluku o kreditnom zaduženju Društva i zalaganju nekretnina preko 1/3 imovine Društva,
  - poslovniku ili poslovnicama na prijedlog nadzornog odbora,
  - etičkom kodeksu na prijedlog nadzornog odbora,
  - planu poslovanja, odnosno revidiranom planu poslovanja u skladu sa članom 23. Zakona o javnim preduzećima F/BiH ("Sl. novine F/BiH" br. 8/2005.).
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim Zakonom, Ugovorom, ovim Statutom i drugim opštim aktima Društva.

Odluke o promjeni firme (naziva društva), oblika organizovanja i sjedišta društva, o prestanku rada, o pristupanju novih članova i isključenju člana, kao i naknadi udjela i o usvajanju Statuta, Skupština donosi dvotrećinskom većinom. Ostale odluke donosi prostom većinom.

Skupština podnosi Općinskom vijeću Tuzla, izvještaje o radu i poslovanju društva najmanje jednom godišnje.

Član 37.

Skupština se održava, po pravilu, godišnje, a obavezno po izradi godišnjeg obračuna za prethodnu poslovnu godinu.

Radom skupštine predsjedava predsjednik Nadzornog odbora, ili jedan od njegovih članova, kada zbog spriječenosti predsjednika ili iz drugih razloga tako odluči Nadzoni odbor.

Skupština bira dva člana društva koji ovjeravaju zapisnik skupštine.

Sazivanje Skupštine

Član 38.

Skupštinu društva saziva:

- 1) uprava;
- 2) član ili članovi čiji udjeli čine najmanje desetinu osnovnog kapitala.

Uprava je dužna sazvati skupštinu najmanje jednom godišnje, i u toku godine kada društvo ostvari gubitak veći od petine osnovnog kapitala prema posljednjem godišnjem obračunu. U pozivu će se naznačiti dnevni red, vrijeme i mjesto održavanja Skupštine Društva.

Poziv za Skupštinu dostavlja se najmanje 15 dana prije dana održavanja Skupštine. Rok počinje teći sa danom predaje poziva na poštu ili njegovim slanjem posredstvom telefaksa; taj dan i dan održavanja Skupštine se ne broje pri obračunavanju isteka roka.

Član ili članovi Društva koji imaju najmanje jednu desetinu osnovnog kapitala imaju pravo izvršiti dopunu dnevnog reda u roku od 8 (osam) dana od dana prijema poziva za Skupštinu.

Odlučivanje na Skupštini

Član 39.

Ukupan iznos osnovnog kapitala Društva predstavljen je u Skupštini sa 100 glasova, a svaki član Društva ima broj glasova srazmjeran njegovom udjelu u osnovnom kapitalu društva.

Članovi Skupštine koji imaju manje od jednog glasa, mogu udružiti glasove, što se detaljnije utvrđuje Poslovnikom o radu Skupštine.

Odluke se na Skupštini, u principu, donose prostom većinom, izuzev oduka i akata utvrđenih članom 33. stav 3. ovog Statuta.

Prosta većina je 50 % od ukupnog broja glasova + 1 glas, a dvotrećinska većina podrazumijeva 2/3 + 1 glas od ukupnog broja glasova.

Ako nije postignut kvorum iz prethodnog stava, Skupština se saziva sa istim dnevnim redom najkasnije 15 dana od prвobitno zakazanog dana održavanja.

Član Društva ima pravo pobijati odluku Skupštine protiv koje je glasao, tužbom kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

Član 40.

Skupština prema sopstvenoj procjeni, odnosno na prijedlog uprave i Nadzornog odbora Društva može isključiti javnost kod održavanja sjednica Skupštine, ako se raspravlja o pitanjima koja se po zakonu ili nalogu državnog organa isključuju iz javnog razmatranja, kao o pitanjima koja, po njihovoj procjeni – u datom momentu predstavljaju poslovnu tajnu Društva.

Član 41.

Poslovnikom o radu Skupštine Društva detaljno će se utvrditi način rada i odlučivanja Skupštine.

Nadzorni odbor

Član 42.

Nadzorni odbor čine predsjednik i četiri člana, koje imenuje i razrješava Skupština, od kojih su tri člana izabrana u ime državnog kapitala, a dva člana u ime privatnog kapitala.

Predsjednik i članovi Nadzornog odbora imenuju se istovremeno na period od četiri godine.

Isto lice može biti imenovano za predsjednika ili člana Nadzornog odbora više puta bez ograničenja.

Član 43.

Za člana Nadzornog odbora Društva može biti postavljeno lice ako ispunjava opšte uslove predviđene Zakonom i ima visoku ili višu stručnu spremu tehničkog, pravnog ili ekonomskog smjera.

Predsjednik i član Nadzornog odbora ne može biti lice:

- osuđivano za krivično djelo i za privredni prijestup nespojive s dužnošću u Nadzornom odboru, pet godina od dana pravosnažnosti presude, isključujući vrijeme zatvorske kazne;
- kojem je presudom suda zabranjeno obavljanje aktivnosti u nadležnosti Nadzornog odbora;
- starije od 70 godina na dan imenovanja;
- koje se bavi djelatnošću konkuretnom djelatnošću Društva.
- u drugim slučajevima, predviđenim zakonskim propisima.

Član 44.

Kandidata za člana Nadzornog odbora može predložiti član Društva s najmanje 5% udjela u osnovnom kapitalu društva, odnosno članovi Društva koji su udružili najmanje 5 % glasova.

Prijedlog iz stava 1.ovog člana podnosi se pismeno, najkasnije osam dana od dana objavljivanja obaveštenja o sazivanju Skupštine u čiji je dnevni red uključeno i pitanje izbora predsjednika i članova Nadzornog odbora.

Kandidati za predsjednika i članove Nadzornog odbora moraju prije glasanja dati pismenu izjavu o prihvatanju kandidature.

Prilikom imenovanja članova Nadzornog odbora, u ime državnog kapitala, primjenjivat će se odredbe Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/03) i odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 13/02), za članove u ime privatnog kapitala primjenjivat će se odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 13/02),.

Član 45.

Predsjednik i članovi Nadzornog odbora biraju se javnim glasanjem, u skladu sa ovim Statutom i Poslovnikom o radu Skupštine.

Kandidata koji je dobio najveći broj glasova Skupština proglašava za predsjednika, a kandidate sa sljedećim najvećim brojem dobijenih glasova proglašava za članove Nadzornog odbora.

Član 46.

Direktor i član uprave Društva ne mogu biti predsjednik i član Nadzornog odbora Društva.

Član 47.

Isto lice ne može istovremeno biti predsjednik ili član Nadzornog odbora u više od dva društva.

Član 48.

Predsjednik i članovi Nadzornog odbora zaključuju sa Društvom ugovor koji odobrava skupština.

Ugovor u ime Društva potpisuje direktor, u skladu sa odobrenjem Skupštine.

Član 49.

Sjednica Nadzornog odbora održava se prema potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Sjednicu Nadzornog odbora saziva predsjednik Nadzornog odbora.

Predsjednik Nadzornog odbora dužan je sazvati sjednicu na zahtjev direktora Društva ili dva člana Nadzornog odbora, najkasnije 7 dana od dana podnošenja zahtjeva, a u protivnom sjednicu je ovlašten sazvati podnositelj zahtjeva.

Član 50.

Pismeni poziv za sjednicu Nadzornog odbora, u kojem su naznačeni mjesto i datum održavanja, vrijeme početka i dnevni red sjednice, dostavlja se članovima Nadzornog odbora najkasnije 7 dana prije datuma održavanja sjednice.

Uz poziv za sjednicu, po pravilu, dostavljaju se materijali za svaku tačku dnevnog reda.

Član 51.

Za održavanje sjednice Nadzornog odbora potreban je kvorum od dvije trećine ukupnog broja članova.

Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova ukupnog broja članova.

Predsjednik i član Nadzornog odbora ne može glasati o pitanjima koja se odnose na njega lično.

Lica koja nisu članovi Nadzornog odbora, sem uprave Društva, mogu prisustvovati sjednici samo na osnovu pisменог poziva predsjednika Nadzornog odbora.

Član 52.

Nadzorni odbor Društva nadležan je da:

- nadzire poslovanje Društva;
- nadzire rad uprave;
- usvaja izvještaj uprave o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu, sa bilansom - stanja i bilansom uspjeha;
- podnosi skupštini godišnji izvještaj o poslovanju Društva, izvještaj o radu Nadzornog odbora i plan poslovanja za narednu poslovnu godinu;
- imenuje i razrješava upravu Društva;
- predlaže raspodjelu i način upotrebe dobiti i način pokrića gubitka;
- donosi opšta akta, za čije usvajanje nije predviđena izričita nadležnost Skupštine,
- priprema poslovnike i predlaže ih skupštini;
- priprema etički kodeks i predlaže ga skupštini;
- vrši izbor kandidata odbora za reviziju i podnosi prijedlog za njegovo imenovanje skupštini;
- razmatra provedbeni propis za postupak nabavke i nadzire njegovo provođenje;
- daje mišljenje skupštini o prijedlogu uprave za raspodjelu profita;
- imenuje i razrješava članove uprave u skladu sa postupcima utvrđenim u poslovniku odnosno poslovnicima te važećim propisima;

- daje ovlaštenja za aktivnosti koje su ograničene na osnovu odredaba Zakona o javnim preduzećima F/BiH;
- daje upute direktoru za provođenje uviđaja u vezi sa uočenim nepravilnostima.
- obrazuje povremene komisije i utvrđuje njihov sastav i zadatke;
- odlučuje o procjeni uloženih stvari i prava u osnovnu glavnicu,
- odlučuje o promjeni i dopuni djelatnosti Društva,
- odlučuje o formiranju podružnica Društva i drugih organizacionih oblika,
- donosi odluke o nabavci i prodaji osnovnih sredstava, u skladu sa Statutom i Ugovorom o statusnoj promjeni oblika društva,
- donosi odluku o kreditnom zaduženju Društva i zalaganju nekretnina, do 1/3 vrijednosti imovine Društva,
- donosi odluku i prihvatanju istupanja članova Društva i visini naknade udjela, najviše d visine knjigovodstvene vrijednosti udjela,
- usvaja izvještaj direktora o obavljenom službenom putovanju u inostranstvo u roku od deset dana od dana završenog putovanja,
- raspravlja i odlučuje o pravima i obavezama zaposlenika u drugostepenom postupku, u skladu sa Zakonom,
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonom.

Član 53.

Predsjednik i članovi Nadzornog odbora dužni su svoje obaveze i odgovornosti izvršavati u skladu sa interesima Društva i ne mogu obavljati djelatnost konkurentnu djelatnosti Društva, bez saglasnosti Skupštine Društva.

Predsjednik i član Nadzornog odbora dužni su prijaviti Nadzornom odboru svaki direktni ili indirektni interes u pravnom licu s kojim Društvo ima ili namjerava da stupi u poslovni odnos.

U slučaju iz stava 2.ovog člana predsjednik i član Nadzornog odbora ne mogu odlučivati o pitanjima koja se tiču odnosa Društva i drugih pravnih lica u kojima predsjednik i član Nadzornog odbora imaju direktni ili indirektni finansijski interes.

3. Postupci (interna kontrola)

Član 54.

Dužnost i odgovornost nadzornog odbora je da osigura:

- donošenje jednog ili više poslovnika kojima se utvrđuju operativni i funkcionalni aspekti rada nadzornog odbora i uprave u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima F/BiH i Zakonom o privrednim društvima, ovim Statutom i Etičkim kodeksom;
- prethodno razmatranje uz potvrdu zakonitosti poslovnika od kvalifikovanih lica pravne struke;
- da akti društva sadrže detaljne odredbe o disciplinskom postupku i pravičnom postupku smjenjivanja odgovornih lica;
- da akti društva sadrže odredbe o potpunom isključenju sa posla iz javnog preduzeća na period od najmanje dvije godine za lica koja su smijenjena na način opisan u Zakonu o javnim preduzećima F/BiH, uključujući i dužnost uprave da za tu svrhu vodi adekvatne kadrovske evidencije;
- utvrđivanje stimulativnih mjera za poboljšanje i vrednovanje u okviru javnog preduzeća.

Uprava i Nadzorni odbor dužni su i odgovorni za strogo poštivanje poslovnika i drugih akata i dosljedno provođenje zakona.

Član 55.

(1) Vršenje neposrednog nadzora nad provođenjem pojedinih odredaba iz prethodnog člana. ovog Statuta, predsjednik nadzornog odbora može povjeriti jednom od članova tog organa.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana predsjednik nadzornog odbora je solidarno odgovoran sa članom nadzornog odbora kojem je povjeren takav zadatak za izvršenje tog zadatka.

Član 56.

Etički kodeks

- Nadzorni odbor je dužan i odgovoran da, u saradnji sa odborom za reviziju, pripremi etički kodeks.
- Etički kodeks će kao neophodni minimum sadržavati sljedeće obavezne odredbe:
  - zabrane u pogledu sukoba interesa u skladu sa članom 14. Zakona o javnim preduzećima F/BiH;
  - zabrane odavanja poslovnih tajni u skladu sa članom 14. stav 4. Zakona o javnim preduzećima F/BiH;
  - zabrane u pogledu konkurenkcije u skladu sa članom 33. Zakona o privrednim društvima;
  - zabrane o pogledu kredita u skladu sa članom 41. Zakona o javnim preduzećima F/BiH;
  - izjavu kojom se propisuju dužnosti utvrđene čl. 15., 16., 17. i 18. Zakona o javnim preduzećima F/BiH.

Nadzorni odbor ne može prenositi nadležnost iz stava 2. ovog člana na drugi organ.

Član 57.

Ako predsjednik i član Nadzornog odbora postupaju suprotno odredbama prethodnog člana, Društvo ima pravo na naknadu štete koju je uslijed toga pretrpilo.

Član 58.

Predsjednik i članovi Nadzornog odbora neograničeno solidarno odgovaraju za štete koje prouzrokuju neizvršavanjem ili neurednim izvršavanjem svojih dužnosti.

Član 59.

Predsjednik i članovi Nadzornog odbora imaju pravo zahtijevati sve podatke o poslovanju i prisustvo članova uprave sjednicama Nadzornog odbora.

X UPRAVA DRUŠTVA

Član 60.

Poslovanje Društva vodi i Društvo zastupa uprava Društva.

Uprava Društva je direktor Društva, imenovan posebnom odlukom Nadzornog odbora, na mandatni period od četiri godine.

Upravu bira nadzorni odbor većinom glasova na osnovu javnog konkursa iz reda kandidata koji po menadžerskim znanjima i iskustvu najbolje odgovaraju za izvršenje operativnih i poslovnih potreba društva. U upravu ne mogu biti imenovana lica koja vrše funkciju u političkim strankama.

Uprava organizira radni proces, upravlja radom i poslovnom djelatnošću Društva i odgovara za zakonitost njegovog rada.

(1) Uprava je dužna i odgovorna:

- za dosljedno provođenje etičkog kodeksa u društvu;

- da osigura da sva odgovorna lica postupaju u skladu sa etičkim kodeksom tako što će se protiv lica koja krše navedeni kodeks provesti disciplinski postupak.

(2) Uprava može na jednog ili više svojih članova izvršiti prijenos svake od navedenih dužnosti, uz jednoglasnu pisanu saglasnost nadzornog odbora, ali će uprava i dalje biti odgovorna za izvršenje svake od prenesenih dužnosti.

Član 61.

Za direktora Društva može biti postavljeno lice ako ispunjava opšte uslove predvidjene Zakonom i ima visoku ili višu stručnu spremu društvenog ili tehničkog smjera i najmanje pet godina radnog iskustva .

Za direktora društva ne može biti imenovano lice:

1. pravosnažno osuđeno zbog krivičnog djela i za privredni prijestup nespojive sa dužnošću direktora, pet godina od dana pravosnažnosti presude, isključujući vrijeme izdržavanja kazne.
2. kojem je pravosnažnom presudom suda zabranjeno obavljanje dužnosti direktora, odnosno člana uprave, a to vrijedi sve dok traje zabrana.
3. starije od 70 godina na dan imenovanja.
4. koje se bavi djelatnošću konkurenatom djelatnošću Društva.

Član 62.

Nadzorni odbor Društva može svojom pismenom odlukom imenovati lice, koje u odsustvu direktora Društva ili do okončanja procedure imenovanja direktora po javnom konkursu, vrši dužnosti direktora u skladu sa Zakonom, Statutom i drugim opštim aktima Društva, sa svim pravima, obavezama i odgovornostima koja ima direktor Društva.

Mandatni period na koji se može imenovati vršilac dužnosti direktora, traje najduže šest mjeseci.

Član 63.

Položaj, ovlaštenja, odgovornosti i prava direktora Društva uređuju se Ugovorom zaključenim sa Nadzornim odborom.

Član 64.

Direktor zastupa i predstavlja Društvo u unutrašnjem poslovanju, bez ograničenja ovlaštenja u zastupanju, u okviru registrovanih djelatnosti, u skladu sa Statutom i Zakonom.

Direktor organizuje proces rada i rukovodi radom i poslovanjem Društva.

Član 65.

Direktor Društva ima i slijedeća prava i obaveze:

- vodi poslovanje Društva i samostalno donosi odluke u vođenju poslovne politike u okviru programa rada i planova razvoja Društva,
- predlaže Nadzornom odboru i Skupštini program rada i plan razvoja Društva,
- priprema i predlaže Nadzornom odboru i Skupštini opšta akta Društva i odluke iz poslovanja Društva za čije su usvajanje nadležni Nadzorni odbor ili Skupština,
- zastupa Društvo prema trećim licima u okviru djelatnosti Društva,
- podnosi Nadzornom odboru izvještaje o poslovanju Društva po periodičnom i godišnjem poslovanju,
- odgovoran je za zakonitost rada u Društву,
- saziva Skupštinu,
- izvršava odluke Skupštine i Nadzornog odbora,

- donosi odluku o upućivanju na službeni put,
- donosi odluke o potrebi zasnivanja radnog odnosa sa zaposlenicima u skladu sa programom razvoja Društva i opštim aktima, prima u radni odnos i raspoređuje zaposlenike u Društvu, te imenuje zaposlenike sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima,
- donosi rješenja o prestanku radnog odnosa u slučajevima predviđenim zakonom i opštim aktima Društva,
- izriče mjere odgovornosti radnicima za povredu radne obaveze, u skladu sa zakonom i opštim aktima,
- ima i druga prava i obaveze utvrđene opštim aktima Društva, Ugovorom o statusnoj promjeni oblika Društva i zakonom.

Pored navedenih nadležnosti direktor (uprava) je nadležan i za:

- izvještavanje nadzornog odbora na zahtjev nadzornog odbora;
- provedbu etičkog kodeksa;
- izradu i nadgledanje realizacije planova poslovanja;
- izradu provedbenih propisa za postupak nabavki i provedbu važećih zakona i propisa o postupku nabavki;
- pripremu prijedloga o raspodjeli profita;
- zapošljavanje i otpuštanje zaposlenika u skladu sa postupcima utvrđenim u poslovniku ili poslovnicima te važećim zakonima.

Član 66.

O svom radu direktor je dužan periodično izvještavati Nadzorni odbor Društva.

Član 67.

- (1) Ako je direktor spriječen, Društvo će zastupati lice imenovano posebnom odlukom direktora, za koga važe isti propisi kao i za direktora.
- (2) Direktor obavlja tekuće poslove Društva i sprovodi odluke Skupštine i Nadzornog odbora.
- (3) Direktor smije u ime Društva samo uz izričitu saglasnost Nadzornog odbora preduzimati pravne poslove u kojima je on sam druga ugovorna stranka ili u kojima nastupa kao predstavnik druge ugovorne stranke.

Član 68.

Plan poslovanja

Koristeći se važećim računovodstvenim standardima u Bosni i Hercegovini kojima se uređuju ova pitanja, uprava društva izradit će i nadgledati realizaciju trogodišnjeg plana poslovanja za društvo. Nakon što društvo usvoji plan poslovanja direktor društva će plan predočiti nadležnom općinskom organu.

Član 69.

Plan poslovanja iz prethodnog člana ovog Statuta, sadržavat će sve elemente koji inače ulaze u sastav takvih planova a naročito će sadržavati:

- predviđanje prihoda i rashoda;
- kapitalne izdatke predložene za period koji plan poslovanja obuhvata;
- izvor finansijskih predloženih za navedene kapitalne izdatke, te druge poslovne ciljeve;
- sve zajmove čije uzimanje je planirano u periodu koji plan poslovanja obuhvata;
- garancije čije je davanje predloženo za osiguranje tih kredita;

- prijedloge za obrazovanje ili kupovinu novih preduzeća ili poslova (bilo u cijelini ili djelimično) ili prodaju bilo kojeg od zavisnih preduzeća (tj. supsidijara) javnog preduzeća, te kadrovska popuna kao i prateće rashode za ove aktivnosti;
- prijedloge za korištenje viška prihoda za period koji obuhvata plan poslovanja;
- predviđene finansijske izvještaje, funkcionalni i glavni budžet sa polugodišnjim analizama i budžet obrtnog kapitala. Navedeni budžeti moraju odražavati planirane aktivnosti društva i sa tim aktivnostima povezane prihode i troškove.

Član 70.

Plan poslovanja će za period za koji je donesen predstavljati osnov poslovnih aktivnosti društva u pogledu onih pitanja koja sadrži.

Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, uprava će na godišnjem osnovu razmotriti plan poslovanja te u slučaju potrebe, a u skladu sa njegovim ciljevima, revidirati i usaglasiti plan poslovanja radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu.

Član 71.

Direktor Društva će biti razriješen sa dužnosti ukoliko svojim radom grubo krši zakonske propise, te ako ne sprovodi odluke, smjernice i planove utvrđene od strane Nadzornog odbora Društva.

O razrješenju direktora odlučuje Nadzorni odbor Društva, po postupku utvrđenom zakonom i aktima Društva.

Član 72.

Ukoliko direktor podnese ostavku, ili iz bilo kojih razloga sa direktorom bude raskinut ugovor o radu, dužan je nastaviti obavljanje poslova u otkaznom roku koji iznosi 30 dana.

Odbor za reviziju

Član 73.

U društvu se formira odbor za reviziju, koji broji tri člana.

Nadzorni odbor odgovoran je da:

- predlaže skupštini sastav odbora za reviziju, nakon izbora kandidata većinom glasova na osnovu javnog konkursa, s tim da odabere lica koja su najkvalifikovana za tu funkciju;
- nadzire upravu u primjeni preporuka datih od odbora za reviziju i vanjskog revizora u utvrđenim vremenskim rokovima.

- Obavezu iz stava 1. ovog člana nadzorni odbor ne može prenosi na drugi organ.

Član 74.

Predsjednik i član odbora za reviziju ne može biti član nadzornog odbora i uprave, zaposlen niti imati direktni ili indirektni finansijski interes u dioničkom društvu, izuzev plaće po osnovu te funkcije.

Naknada i druga prava članova odbora za reviziju uređuju se ugovorom na osnovu odluke skupštine.

Član 75.

Odbor za reviziju dužan je:

- imenovati vanjskog revizora;

- izvršiti reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna i reviziju finansijskog poslovanja društva na zahtjev članova društva s najmanje 10% vlasničkog udjela i o tome dostaviti izvještaj Skupštini i Nadzornom odboru, najkasnije osam dana po okončanju revizije;
- razmotriti godišnju studiju rizika i plan revizije u kojima su prikazane pojedinosti u pogledu rizičnih područja i revizija koje će se izvršiti, te osigurati da prijavljena pitanja budu bez odlaganja i na odgovarajući način korigovana;
- osigurati da interne kontrole u društvu budu adekvatne i da funkcioniraju kako je predviđeno;
- podnosići Nadzornom odboru sažete mjesecne izvještaje o svojim sastancima svakog mjeseca.

Član 76.

Odbor za reviziju ovlašten je zahtijevati sazivanje sjednice nadzornog odbora i skupštine kada smatra da su ugroženi interesi dioničara ili utvrdi nepravilnosti u radu predsjednika ili članova nadzornog odbora, direktora ili članova uprave.

Član 77.

Uprava je dužna i odgovorna za primjenu preporuka odbora za reviziju u rokovima koje u pogledu njihove realizacije utvrdi odbor za reviziju. Uprava može na jednog od svojih članova prenijeti ovu dužnost, ali je i dalje odgovorna za njihovu realizaciju.

XI UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA DRUŠTVA

Član 78.

Društvo je organizovano kao jedinstvena cjelina, a svoju djelatnost obavlja u sjedištu i van sjedišta Društva.

Društvo može osnivati podružnice u sjedištu Društva, kao i izvan sjedišta.

Podružnice će biti unesene u sudske registre.

Dijelovi Društva organizovani u podružnice nemaju svojstvo pravnog lica, ali mogu obavljati sve poslove u okviru djelatnosti Društva upisane u sudske registre i pri tom sticati prava i preuzimati obaveze u ime i za račun Društva.

Član 79.

Za obaveze koje stvori podružnica u prometu sa trećim licima, odgovara Društvo cjelokupnom imovinom.

Podružnice i drugi dijelovi Društva i oblici organizovanja, sastavni su dio Društva i obavljaju poslove po nalogu direktora Društva, kome podnose izvještaje o svome radu.

Član 80.

Rukovodioци podružnica organizuju proces rada i rukovode radom podružnica, a na osnovu odluka koje donosi Nadzorni odbor Društva, na prijedlog direktora Društva.

Odluka o imenovanju rukovodilaca podružnica sadrži i obim ovlaštenja i odgovornosti rukovodilaca podružnica.

Rukovodilac podružnica, odgovoran je za zakonitost rada i poslovanja podružnice.

Član 81.

Sva pitanja unutrašnje organizacije Društva pobliže se uređuju opštim aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova.

XII ODGOVORNOST DRUŠTVA

Član 82.

U pravnom prometu Društvo za svoje obaveze odgovara svim svojim sredstvima.

Društvo može odgovarati i za obaveze drugih pravnih i fizičkih lica koje je preuzele ugovorima.

XIII PRISTUPANJE, PRESTANAK I ISKLJUČENJE ČLANOVA DRUŠTVA

Dijeljenje i davanje u zalog osnivačkih udjela

Član 83.

Prodaja osnivačkih uloga ili njihovih dijelova ostalim članovima Društva je moguća bez posebnih ograničenja. Prenos udjela se vrši pismenim ugovorom i naslijedjivanjem. U slučaju da jedan član Društva želi prodati svoj udio ili jedan njegov dio trećem licu, ostali članovi Društva raspolažu pravom preče kupnje.

Član Društva koji prodaje udio dužan je u pismenoj formi preko uprave

Društva obavijestiti ostale članove o cjeni i drugim uvjetima prodaje.

Ako niko od članova u pismenom obliku preko uprave Društva ne prihvati ponudu za kupnju, ili izjavi interes a posao ne bude zaključen, u roku od 30 dana, član može svoj udio prodati trećim osobama pod uvjetima koji ne mogu biti povoljniji od ponude iz prethodne tačke.

Kada više članova Društva izjavi interes za kupnju, a ne postignu sporazum tko će preuzeti udio ili u kojim omjerima će više njih preuzeti udio, ili suglasno izjave da se ne žele međusobno nadmetati u pogledu cijene, udio će otkupiti tako što će ga podijeliti srazmjerne međusobnom odnosu njihovih uloga u društvu.

Članovi Društva imaju pravo preče kupnje i kada se udio prodaje u izvršnom postupku.

Član 84.

Prenos i prelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu od trenutka upisa u knjigu udjela. Ako nije upisan u knjigu udjela, prenos i prijelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu od dana zaključenja pravnog posla ili pravosnažnosti odluke o nasljedjivanju.

Istupanje i isključenje članova Društva

Član 85.

(1) Članovi Društva mogu takodjer "iz važnog razloga" istupiti iz Društva (s tim da svoje istupanje pismeno najave ostalim članovima Društva najkasnije 60 dana prije dana odredjenog za istupanje) ili biti iz njega isključeni.

(2) "Važan razlog" postoji kada bi ostanak u Društvu za člana koji uzima u obzir svoje interese postao nepodnošljiv posebno onda kada bi mu od strane ostalih članova Društva ili nekog njegovog organa bila nanesena šteta, ako bi bio sprječavan u ostvarenju svojih prava u Društvu ili ako bi mu neki organ Društva nametnuo nesrazmjerne obaveze.

U slučaju istupanja iz Društva "važan razlog" bi postojao kada bi društvu i/ili ostalim članovima Društva ostanak člana koji se isključuje pri odmjeravanju njihovih interesa bio nepodnošljiv, posebno onda kada bi član Društva nekom drugom članu ili Društvu nanio štetu ili na neki drugi način povrijedio interese Društva.

Član Društva može biti isključen iz Društva i ako svojim nelojalnim ponašanjem šteti interesima i ugledu Društva ili njegovih članova ili ako u dužem vremenskom periodu ne ispunjava zakonom, Statutom i drugim aktima obaveze člana Društva, te ako Društvu ili njegovom članu pričini materijalnu štetu većeg obima.

(3) Istupanje iz Društva se mora Društvu potvrditi u pismenoj formi.

(4) O isključenju odlučuje Skupština osnivača dvotrećinskom većinom. Član koji treba biti isključen u toj stvari nema pravo glasa. Odluka o isključenju dostavlja se članu u pismenoj formi uz navođenje razloga za isključenje.

Član Društva koji je isključen iz Društva može pobijati odluku o isključenju tužbom kod suda u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.

Član Društva ima pravo tužbom kod suda tražiti istupanje iz Društva, ako su mu ostali članovi ili organi Društva prouzrokovali štetu ili je spriječen da ispunjava svoje obaveze, ili mu Društvo nameće nesrazmjerne obaveze.

Posljedice istupanja i isključenja

Član 86.

(1) Sa istupanjem ili isključenjem prestaje članstvo u Društvu i sva prava koja iz toga slijede.

(2) Član koji je istupio ili je isključen ima pravo na naknadu tržišne vrijednosti njegovog udjela u vrijeme njegovog istupa odnosno isključenja. Ako se članovi Društva

ne mogu o ovoj vrijednosti sporazumijeti onda će vrijednost ustanoviti jedna firma koja se bavi procjenama u privredi.

(3) Nadzorni odbor donosi odluku o prihvatanju istupanja člana Društva i visini naknade udjela, najviše do visine knjigovodstvene vrijednosti udjela.

(4) Član koji je istupio, ukoliko nije zadovoljan odlukom Nadzornog odbora o naknadi vrijednosti udjela, svoja prava može ostvarivati putem nadležnog suda.

XIV OPŠTI AKTI DRUŠTVA

Član 87.

Društvo će, pored Statuta, donijeti i slijedeće opšte akte:

1. Pravilnik o radu,
2. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta,
3. Pravilnik o zaštiti na radu zaposlenika,
4. Pravilnik o zaštiti od požara,
5. Pravilnik o računovodstvenom poslovanju.

Društvo može, pored opštih akata iz prethodnog stava, donijeti i druga opšta akta.

Član 88.

Statut je osnovni opšti akt Društva i drugi opšti akti ne mogu biti u suprotnosti sa Statutom.

Statut Društva donosi Skupština Društva, a ostala opšta akta donosi Nadzorni odbor Društva.

XV STATUSNE PROMJENE, TRAJANJEI PRESTANAK DRUŠTVA

Član 89.

Društvo može vršiti statusne promjene u skladu sa Zakonom i ovim Statutom.

Član 90.

Društvo se osniva na neograničeno vrijeme i trajaće sve dok za to budu postojali zakonski uslovi ili dok članovi Društva ne donesu odluku o prestanku Društva, u skladu sa Statutom.

1. Pojam spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika društva

Član 91.

Dva ili više društava mogu se spojiti tako da prijenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije osnuju novo društvo, koje postaje njihov pravni sljednik.

Društvo se može pripojiti prijenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije drugom društvu, koji postaje njegov pravni sljednik.

Društvo se može podijeliti prijenosom imovine i obaveza bez provođenje postupka likvidacije na dva ili više društava, koja postaju njegovi pravni sljednici, solidarno odgovorni za njegove obaveze na jedan od sljedećih načina: pripajanjem, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više postojećih društava ukupnu imovinu i obaveze, ili, osnivanjem novih društava, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više novih društava ukupnu imovinu i obaveze.

U slučajevima spajanja, pripajanja ili podjele društva, u smislu odredaba st. 1. do 3. ovog člana, dioničari ili vlasnici udjela spojenog, pripojenog ili podijeljenog društva dobijaju dionice (udjele) društva sljednika, uz mogućnost isplate u novcu do 10% ukupne nominalne vrijednosti dionica (udjela) koje društva sljednici emituju po tom osnovu.

2. Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli i promjeni oblika društva

Član 92.

Odluku o spajanju, pripajanju, podjeli i promjeni oblika društva, donosi skupština društva, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

U postupku spajanja, istovjetnu odluku moraju donijeti sva društva koja se spajaju, a u postupku pripajanja, istovjetnu odluku moraju donijeti društvo koje se pripaja i društvo kojem se ono pripaja.

3. Plan reorganizacije

Član 93.

Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika donosi se na osnovu plana reorganizacije, koji uprava i nadzorni odbor ili drugi organ svakog društva učesnika, ovlašten osnivačkim aktom ili statutom, moraju pripremiti i o njemu obavijestiti dioničare, odnosno članove društva i povjerioce društva najmanje 30 dana prije datuma odlučivanja.

Odluku o namjeravanoj reorganizaciji društvo je dužno objaviti u sredstvima javnog informisanja.

Član 94.

Plan reorganizacije obavezno sadrži:

- 1) oblik, firmu i sjedište društava učesnika i društava sljednika;
- 2) vlasnička prava dioničara ili članova društava prethodnika u društvu sljedniku;
- 3) opis, procjenu i raspodjelu imovine i obaveza društava prethodnika, koji se prenose na društvo sljednika, sa izvještajem revizora;
- 4) datum od kojeg će vlasnici dionica ili udjela društva sljednika moći učestvovati u dobiti i uslove koje utiču na to pravo;
- 5) datum od kojeg će se poslovi društva prethodnika računovodstveno iskazivati za društvo sljednika.

U slučaju podjele društva, uz elemente iz stava 1. ovog člana, plan reorganizacije obavezno sadrži i sljedeće dodatne elemente:

- 1) omjer zamjene prava;
- 2) uslove alokacije dionica ili udjela i iznos isplata u novcu;
- 3) prava u društвima sljednicima koja pадaju vlasnicima dionica ili udjela podijeljenog društva koji su sadržavali posebna prava, kao i vlasnicima drugih vrijednosnih papira podijeljenog društva; i
- 4) opis i alokaciju imovine i obaveza koji se prenose na svako društvo sljednika.

Član 95.

Plan reorganizacije obavezno sadrži pismeni izvještaj revizora o računovodstvenim iskazima društava učesnika, koji uključuje:

- 1) naznaku metoda korištenih u utvrđivanju omjera zamjene;
- 2) mišljenje revizora da li je primijenjen odgovarajući metod, naznaku vrijednosti do kojih bi se došlo korištenjem drugih metoda i mišljenje o relativnom značaju svakog od metoda u utvrđivanju omjera zamjene;
- 3) opis problema vrednovanja sa kojim se revizor suočio, ako jeste.

Član 96.

Za prestanak, odnosno promjenu oblika, pripajanja i spajanja i podjeli društva, inicijativu može pokrenuti grupa članova društva sa najmanje 20 % ukupnog osnovnog kapitala društva, najmanje dva člana Nadzornog odbora ili uprava društva.

Na osnovu inicijative iz prethodnog stava, Nadzorni odbor je dužan razmatrati nastalu inicijativu i o istoj se izjasniti sa odgovarajućim prijedlozima u roku od 30 dana i ukoliko prihvati inicijativu, naložiti upravi društva da u roku od najmanje 60 dana sačini elaborat o opravdanosti prestanka, odnosno promjene oblika, pripajanja i spajanja i podjele društva i isti dostavi Skupštini na usvajanje.

Ako Elaborat pokaže opravdanost inicijative, Nadzorni odbor i uprava sačinjavaju Plan reorganizacije.

Član 97.

Uprava društva i druga lica koja su pripremila plan reorganizacije i revizori koji su izvršili pregled i dali mišljenje za društva učesnike, odgovorni su neograničeno solidarno društvima učesnicima i njihovim dioničarima ili članovima za štetu, ako u utvrđivanju omjera zamjene prava pri spajaju, pripajaju, podjeli ili promjeni oblika društva nisu postupali po pravilima struke.

Član 98.

Prije odlučivanja o planu reorganizacije, uprava društva učesnika dužna je svakom dioničaru ili članu društva na njegov zahtjev dati na uvid ili predati kopije plana reorganizacije, godišnjih finansijskih izvještaja društava učesnika za posljednje tri poslovne godine, vanredni finansijski izvještaj za tri mjeseca koja prethode izradi plana reorganizacije, ako su podaci u njemu stariji od šest mjeseci, s izvještajima i mišljenjem revizije.

4. Upis reorganizacije u registar društava

Član 99.

Istovremeno sa upisom u registar društava društva nastalog spajanjem društava, pripajanjem društva drugom društvu i podjele društva na više novih društava, u registar društava upisuje se prestanak društva koje je spojeno, pripojeno ili podijeljeno.

XVI PRESTANAK DRUŠTVA

Član 100.

Društvo prestaje u slučajevima koji su navedeni u članu 365. i 367. Zakona o privrednim društvima kao i donošenjem odluke Skupštine (dvotrećinskom većinom).

U slučaju prestanka sa radom Društva imovina Društva će se podijeliti između članova Društva prema njihovom procentualnom učešću u osnivačkom kapitalu.

Promjena Statuta i promjena pravne forme

Član 101.

O promjenama Statuta i promjenama pravne forme Društva odlučuje Skupština Društva.

Član 102.

Društvo može promijeniti oblik na osnovu odluke Skupštine donesene dvotrećinskom većinom članova.

Član 103.

Društvo se može spojiti sa drugim društvom ili se pripojiti drugom društvu, ali ne prije isteka dvije godine od dana upisa Društva u sudski registar.

Društvo prestaje sa radom na osnovu Skupštine Društva donesene 2/3 većinom glasova, a po izmirenju svih poreskih i drugih obaveza.

Odluku iz prethodnog stava osnivači su dužni dostaviti registracionom суду radi pokretanja postupka likvidacije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.

U slučaju prestanka rada Društva, članovima Društva se vraćaju njihova uložena sredstva, nakon izmirenja svih obaveza, a preostala sredstva će se podijeliti osnivačima, srazmjerno njihovim ulozima.

XVII RAČUNOVODSTVENO-REVIZIJSKI STANDARDI

Član 104.

U Društu se vodi računovodstvo u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim kodeksima, kojim se osiguravaju pravovremene, potpune i tačne informacije i pripremaju izvještaji o poslovanju, prihodima i rashodima, imovini, kapitalu i obvezama društva, za potrebe Društva i nadležnih državnih organa i drugih ovlaštenih organizacija.

- Nadzorni odbor je odgovoran da organizira izradu vjerodostojnih računovodstvenih evidencija i finansijskih izvještaja sačinjenih u skladu sa važećim zakonima o računovodstvu i reviziji iz kojih je vidljiv finansijski položaj društva, te koji se daju na uvid svim licima koja imaju legitiman interes za poslovanje društva.

- Obavezu iz stava 1. ovog člana nadzorni odbor ne može prenosi na drugi organ.

XVIII PRAVA I OBAVEZE ZAPOSLENIKA U DRUŠTVU

Član 105.

Zaposlenici u Društu ostvaruju prava i izvršavaju obaveze u skladu sa zakonskim propisima i aktima Društva, Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu.

Član 106.

Zaposlenici imaju pravo da organizuju Sindikat, odnosno Vijeće zaposlenika, radi zaštite svojih prava i interesa.

Organizovanje i način rada Sindikata u Društu, odnosno Vijeća zaposlenika, vrši se u skladu sa zakonskim propisima.

Član 107.

Zaposlenicima je zabranjeno, bez odobrenja poslodavca, da se za svoj ili tuđi račun bave poslovima iz djelatnosti koju obavlja Društvo.

Član 108.

Skupština Društva, u dogovoru sa upravom Društva, može povremeno, ukoliko se ukaže potreba, putem sindikalne organizacije informisati radnike o poslovnoj problematici.

XIX DRUGA PITANJA ZNAČAJNA ZA POSLOVANJE DRUŠTVA

a) Poslovna tajna

Član 109.

Poslovnu tajnu Društva predstavljaju isprave i podaci čije bi saopštavanje neovlaštenom licu štetilo interesima i poslovnom ugledu Društva, a naročito informacije o poslovanju za koje je očito da bi prouzrokovale značajnu štetu Društvu ako dodju u posjed trećeg lica bez saglasnosti Društva.

Nadležni organ Društva dužan je pismenim aktom odrediti informacije koje imaju karakter poslovne tajne i lica za njihovo korištenje i zaštitu.

Za poslovnu tajnu ne mogu se odrediti podaci koji su javni po zakonu i drugim propisima i podaci o kršenju zakona i drugih propisa.

Član 110.

Poslovnu tajnu dužni su da čuvaju članovi Nadzornog odbora, uprava Društva, članovi Društva i sva zaposlena lica u Društvu i lica u ugovornom odnosu sa Društvom koja na bilo koji način saznaju za ispravu ili podatak koji se smatra poslovnom tajnom.

Dužnost čuvanja poslovne tajne traje i nakon prestanka radnog odnosa u Društvu ili ugovornog odnosa lica sa Društvom.

b) Nabavka

Član 111.

Svi postupci nabavke koji se obavljaju u društvu bit će provedeni uz strogo poštivanje odredaba važećih zakona o javnim nabavkama. Uprava i Nadzorni odbor društva dužni su provoditi odredbe važećih propisa o javnim nabavkama.

Član 112.

Uprava je dužna:

- donijeti provedbeni propis o javnim nabavkama kojim će se urediti postupak nabavke u društvu u skladu sa važećim propisima o nabavci;
  - nadzirati zaposlenike društva u implementaciji važećih propisa o javnim nabavkama, te odredaba provedbenog propisa o nabavci u društvu;
  - podnosići izvještaje o nabavci Odboru za reviziju u roku od 15 dana i Nadzornom odboru u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora o javnim nabavkama.
- Uprava može na jednog od svojih članova prenijeti svaku od navedenih dužnosti, uz jednoglasnu pisanu saglasnost nadzornog odbora, ali će uprava i dalje biti odgovorna za vršenje nadzora nad svakom od navedenih dužnosti.

Član 113.

- U postupku javne nabavke Nadzorni odbor je dužan:

- razmatrati provedbeni propis za postupak javne nabavke u smislu njegove usaglašenosti sa važećim propisima o nabavci;
- vršiti nadzor nad radom uprave i zaposlenika društva u pogledu primjene provedbenog propisa o postupku javne nabavke, te važećih propisa o javnim nabavkama;
- razmatrati izvještaje o javnoj nabavci te prijaviti nadležnim organima sve eventualne prijevare ili zloupotrebe.

- Nadzorni odbor ne može prenositi ovlaštenja iz ovog člana na drugi organ.

c) Nedopuštene aktivnosti

Član 114.

Društvu je strogo zabranjeno obavljanje sljedećih aktivnosti:

- davanje kredita ili pozajmica zaposlenim u društvu ili trećim licima, ili pružanje garancija ili osiguranja za kredite;
- davanja putem donacija u suprotnosti sa odredbama važećih zakona o dodjeli sredstava ili donacijama;
- isplata plaća zaposlenim na bilo kakvoj listi čekanja;
- isplata plaća zaposlenim protivno odredbama važećih zakona o penzijskom i zdravstvenom osiguranju;
- učešće u postupku nabavke u svojstvu ponuđača bilo kojeg lica koje je pripremilo poziv na tender;
- vršenje izmjena ili dopuna u bilo kojem već zaključenom ugovoru o nabavci, osim ako nisu izvršene u skladu sa važećim zakonima o nabavci;
- prihvatanje plaćanja sredstvom koje zamjenjuje novac, plaćanja u naturi, ili gotovinskom ekvivalentu;
- investiranje tekućih sredstava društva, osim kada se radi o odobrenim investicijama prema definiciji dатoj u važećim zakonima o investiranju javnih fondova;
- zaključenje ugovora o raspolaganju sa ukupnom vrijednošću većom od 10.000,00 KM, bez potpisa direktora i odgovornog člana uprave;
- obnavljanje ili materijalno mijenjanje postojećih zajmova dodijeljenih povezanim licima ili trećim stranama.

d) Ograničene aktivnosti

Član 115.

Društvo može poduzimati sljedeće aktivnosti, isključivo uz pisano ovlaštenje nadzornog odbora:

- izmirenje duga prema povjeriocu društva plaćanjem trećem licu (ugovori o cesiji duga);
- prebijanje dugova prema nekoj strani sa dugovima te iste strane koja je iz tog razloga istovremeno i povjerila i dužnik društva (ugovori o prostoj kompenzaciji);
- učešće u aranžmanu višestrukog prebijanja dugova između više strana bilo da je isti aranžman organizirala vlada ili drugi organ (ugovori o multilateralnoj odnosno višestranoj kompenzaciji);
- izmirenje duga prema društvu u slučaju da dužnik plaća povjeriocu društva;
- otpis dugovanja.

e) Kazne i sankcije

Član 116.

Tužbe članova društva i ostalih lica

Tužbu prema članu 258. Zakona o privrednim društvima može podnosi i nadležni regulatorni organ.

Član 117.

(1) Razlozi za razrješenje odgovornog lica u društvu po skraćenom postupku su sljedeći:

- neispunjavanje odgovornosti u skladu sa važećim zakonima;
- dodjela ugovora o nabavci u suprotnosti sa važećim zakonima o nabavci;

- učešće u sukobu interesa;
- učešće u aktivnosti koja je zabranjena ovim Zakonom;
- nepodnošenje zahtjeva za odgovarajuće odobrenje aktivnosti ograničenih ovim Zakonom;
- svjesno ili nesvjesno davanje ovlaštenja za obavljanje ograničene aktivnosti čija je posljedica materijalna šteta po društvo;
- izvršenje krivičnog ili drugog protivpravnog djela kojim se uzrokuje materijalna šteta po društvo.

(2) Ukoliko neki od članova nadzornog odbora izvrši neku od radnji iz stava 1. ovog člana, skupštini će biti predloženo njegovo razrješenje.

Član 118.

Uprava ima dužnost i odgovornost osigurati da:

- otpuštenom licu bude sprječen ponovni ulazak u službeni prostor ili prostorije društva nakon datuma prekida radnog odnosa;
- društvu bude zabranjeno da u periodu od najmanje dvije godine ponovno zaposli takvo lice otpušteno u bilo kojem svojstvu;
- se vode odgovarajuće evidencije o zaposlenicima sa detaljnim podacima o otpuštanju navedenih lica za period od dvije godine;
- se navedenim otpuštenim licima od momenta izvršenog kršenja radne dužnosti ne vrše isplate bilo kakve naknade u novcu, zamjeni novca ili u naturi.
- Uprava može jednom od svojih članova prenijeti bilo koju od obaveza utvrđenih u ovom članu, ali će ostati odgovorna za izvršenje svake od navedenih obaveza.

Član 119.

Zaposlenik društva može biti razrješen samo po okončanju provedenog disciplinskog postupka, propisanom u odgovarajućem poslovniku ili poslovcima, osim ako je razriješen po skraćenom postupku.

f) Povezivanje Društva sa drugim društvima

Član 120.

Društvo se može povezati u statusne i ugovorne oblike povezivanja sa domaćim i stranim licima, a u skladu sa Zakonom.

g) Rješavanje sporova između članova Društva

Član 121.

Ukoliko u sprovodenju ovog Statuta ili o njihovom važenju ili raskidanju nastanu razlike u mišljenjima izmedju osnivača, one će biti riješene na Skupštini društva, po potrebi također na izvanrednoj Skupštini.

h) Planiranje u Društvu

Član 122.

Planiranje rada i razvoja Društva zasniva se na sopstvenim procjenama uslova i mogućnosti za proizvodnju i plasman sopstvenih i tuđih proizvoda i usluga na domaćem i stranom tržištu uz uvažavanje tržišnih zakonitosti.

Odgovornost za uspješnu organizaciju funkcije planiranja u Društvu snosi uprava Društva.

i) Zabrana Konkurenčije i sukob interesa

Član 123.

Zaposlenici, članovi uprave i Nadzornog odbora u Društvu, ne smiju u tom svojstvu ili kao zaposlenik u drugom društvu i kao samostalni poduzetnik sudjelovati u djelatnosti koja je ili bi mogla biti u konkurentnom odnosu sa djelatnošću Društva.

Član 124.

Povezano lice dužno je izbjegavati stvarne ili očigledne sukobe interesa sa društvom u ličnim ili profesionalnim odnosima.

Sukob interesa javlja se kada lični, odnosno profesionalni interes povezanog lica onemogućava, eventualno može onemogućiti ili interes, ili poslovanje društva ili sposobnost povezanog lica da ispunjava svoje obaveze i odgovornosti.

Povezano lice dužno je omogućiti uvid upravi ili nadzornom odboru ili drugom nadzornom organu u sve transakcije ili odnose za koje povezano lice opravdano očekuje da bi mogle dovesti do stvarnog ili očiglednog sukoba interesa sa društvom.

Društvu, prilikom poslovanja, nije dopušteno da povezanim licima nudi povoljnije uvjete od onih koje nudi drugim licima koja nisu povezana sa društvom. U smislu odredbe ovog stava, sljedeća lica se smatraju povezanim licima:

- članovi uže porodice povezanih lica do trećeg stepena krvnog srodstva ili tazbine, odnosno lica koja žive u istom domaćinstvu sa povezanim licima;
- pravna lica koja raspolažu glasačkim pravima u društvu;
- pravna lica u kojima društvo ima udio od najmanje 10% od ukupne sume glasačkih prava;
- pravna lica u kojima društvo ima najmanje 10% dionica sa pravom glasa;
- pravna lica u kojima je povezano lice ili članovi uže porodice, član nadzornog odbora ili uprave.

Ako bilo koje povezano lice zna ili je moralo znati da je neko drugo povezano lice djelovalo u suprotnosti sa odredbama ovog člana to povezano lice je o tome dužno odmah obavijestiti upravu i nadzorni odbor ili drugi nadzorni organ i ostale nadležne organe.

Povezanom licu nije dopušteno odavanje poslovne tajne društvu.

Član 125.

Stručne sposobnosti i savjesno postupanje

Povezana lica društva dužna su vršiti svoje funkcije, izvršavati svoje obaveze uz dužnu pažnju, stručno i savjesno.

Član 126.

Zaštita imovine društva

U ispunjavanju svojih obaveza i odgovornosti nadzorni odbor i uprava dužni su podsticati na odgovorno korištenje i kontrolu imovine i resursa društva.

Član 127.

Postupanje u skladu sa zakonima, propisima i smjernicama

U izvršavanju svojih obaveza i odgovornosti nadzorni odbor i uprava dužni su aktivno učestvovati u kontroli provođenja važećih zakona, pravilnika i drugih propisa u društvu.

Nadzorni odbor i uprava dužni su poduzimati radnje da društvo unapređuje etičko ponašanje i podsticati zaposlenike na prijavu o nezakonitom ili neetičkom ponašanju pojedinih zaposlenika društva.